

CUPRINS

REZUMATUL EXECUTIV AL RAPORTULUI DE AUDIT	2
Contextul organizațional în care funcționează entitatea	2
Obiectivele auditului și descrierea activităților desfășurate de entitate	2
Criteriile utilizate pentru îndeplinirea obiectivelor auditului	2
Principalele constatări de audit.....	3
Concluziile rezultate pe baza constatărilor	4
Recomandările formulate în raport.....	5
RAPORT DE AUDIT DE CONFORMITATE.....	7
1. Rezumat executiv și concluzia auditului.....	7
Principalele aspecte rezultate din misiunea de audit	7
Concluzia de audit este concluzie cu rezerve	8
2. Introducere	8
Prezentarea entității auditate	8
Informații despre activitatea auditată.....	8
3. Descrierea activităților misiunii de audit	9
Obiectivul și sfera de cuprindere a auditului.....	9
Procedurile de audit aplicate subiectului de audit, standardele aplicabile și alte informații care sunt necesare utilizatorilor raportului.....	10
4. Cerințele legislative aplicabile	11
5. Constatări și recomandări.....	11
5.1. Au fost constatate abateri în ceea ce privește organizarea și ținerea la zi a evidenței patrimoniului SR CF Constanța	12
5.2. Au fost constatate abateri cu privire la efectuarea inventarierii tuturor elementelor patrimoniale și înregistrarea în evidența contabilă a rezultatelor obținute în urma acestei operațiuni	12
5.3. Au fost constatate abateri cu privire la activitatea de urmărire și gestionare a deșeurilor similare generate de secțiile SR CF Constanța din incinta Port Constanța	13
5.4. Au fost constatate abateri în activitatea de gestionare și de păstrare a evidenței deșeurilor municipale - similare generate de secțiile SR CF Constanța.....	14
5.5. Cu privire la modul de organizare și realizare a controlului intern.....	15
5.5.1. În ceea ce privește modul de organizare și implementare a <i>Standardului 1 Etică și integritate</i> din sistemul de control intern managerial	16
5.6. Cu privire la modul de organizare și realizare a auditului intern	17
6. Alte aspecte/Bună guvernare	17
7. Punctul de vedere al entității cu privire la constatările auditului și acțiunile întreprinse de aceasta	18
8. Responsabilitățile Curții de Conturi și ale conducerii entității auditate	19

CAMERA DE CONTURI
CONSTANȚA

CCCT\2024-84831\16.12.2024

REZUMATUL EXECUTIV AL RAPORTULUI DE AUDIT ȘI CONCLUZIA DE AUDIT

Contextul organizațional în care funcționează entitatea

Sucursala Regionala de Căi Ferate Constanța (numită în continuare *SR CF Constanța*) este subunitate a Companiei Naționale de Căi Ferate „CFR” - SA, înființată în baza HG nr. 581/1998, fără personalitate juridică, cu sediul în Municipiul Constanța, Aleea Albăstrelelor nr.10.

Obiectul principal de activitate al SR CF Constanța constă în gestionarea infrastructurii feroviare și a patrimoniului auxiliar feroviar, pentru realizarea activității de ansamblu a transportului feroviar public intern, în conformitate cu cerințele siguranței circulației și ale tehnologiilor specifice de transport, funcționând pe bază de gestiune economică și autonomie financiară.

Obiectivele auditului și descrierea activităților desfășurate de entitate

Obiectivul general al acțiunii de audit: controlul activității financiare și a administrării patrimoniului, desfășurată în perioada 2021-2023, la Sucursala Regională Căi Ferate Constanța.

Obiectivele specifice ale acțiunii de audit:

- Exactitatea și realitatea datelor reflectate în situațiile financiare;
- Calitatea gestiunii economico-financiare în legătură cu scopul, obiectivele și atribuțiile prevăzute în actele de înființare ale entității verificate;
- Evaluarea sistemelor de control intern (inclusiv audit intern), a modului de implementare a acestora și legătura de cauzalitate între rezultatele acestei evaluări și deficiențele constatate de către Curtea de Conturi în activitatea entității.

Criteriile utilizate pentru îndeplinirea obiectivelor auditului

derivă din reglementările care vizează activitatea financiară și administrarea patrimoniului la SR CF Constanța

Termenii de referință utilizați, respectiv standardele față de care s-a apreciat dacă cerințele legale sunt îndeplinite sau nu, au constat în reglementările relevante în baza cărora entitatea a desfășurat activitățile financiare și de administrare a patrimoniului în perioada 2021-2023.

Principalele constatări de audit

Pornind de la obiectivele auditului, sinteza principalelor constatări se prezintă, după cum urmează:

Exactitatea și realitatea datelor reflectate în situațiile financiare:

Au fost constatate abateri în ceea ce privește organizarea și ținerea la zi a evidenței patrimoniului SR CF Constanța

Din verificarea modului de reflectare în contabilitate a imobilizărilor corporale, s-a constatat că în evidența contabilă a SR CF Constanța sunt înregistrate la 31.12.2023 active propuse și aprobate de consiliul de administrație pentru casare, încă din anul 2003.

Calitatea gestiunii economico-financiare în legătură cu scopul, obiectivele și atribuțiile prevăzute în actele de înființare ale entității verificate:

Au fost constatate abateri cu privire la efectuarea inventarierii tuturor elementelor patrimoniale și înregistrarea în evidența contabilă a rezultatelor obținute în urma acestei operațiuni.

Urmare verificării modului de reflectare în contabilitate a rezultatelor evaluării elementelor patrimoniale, s-a constatat că în perioada 2021-2023 nu s-a asigurat valorificarea și cuprinderea tuturor rezultatelor inventarierii în evidența contabilă întocmită pentru exercițiul financiar respectiv, astfel încât există riscul ca în situațiile financiare încheiate de către Compania Națională de Căi Ferate „CFR” SA la datele de 31.12.2021, 31.12.2022 și 31.12.2023, unele elemente patrimoniale să nu fie reflectate la valoarea lor reală, rezultată în urma operațiunilor de inventariere. Astfel, pentru perioada 2021-2023, comisiile de inventariere numite la nivelul SR CF Constanța au constatat existența unor obiecte de inventar și mijloace fixe depreciate, pentru care au formulat propuneri de declasare și casare, precizate în concluziile proceselor - verbale de inventariere aprobate de către Consiliul de Administrație al CN „CFR” SA, fără a stabili cauzele și natura depreciilor constatate, fără a stabili valoarea de inventar în funcție de toate ajustările de valoare datorate acestor depreciări și fără a formula propuneri privind modul de regularizare a diferențelor dintre datele din contabilitate și cele factice, rezultate în urma inventarierii.

În ceea ce privește respectarea principiilor economicității, eficacității și eficienței în utilizarea fondurilor publice, au fost constatate abateri cu privire la activitatea de urmărire și gestionare a deșeurilor similare generate de secțiile SR CF Constanța din incinta Port Constanța

Din documentele puse la dispoziție de reprezentanți entității, auditul a constatat abateri cu privire la activitatea de gestionare a deșeurilor, generate de modul de încheiere și executare a contractului de prestări servicii de colectare, transport și depozitare a deșeurilor municipale amestecate-similare din locațiile aparținând SR CF Constanța din zona Portului Constanța.

Au fost constatate abateri în activitatea de gestionare și de păstrare a evidenței deșeurilor municipale - similare generate de secțiile SR CF Constanța

Din documentele puse la dispoziție, s-a constatat că activitatea de gestionare a deșeurilor municipale amestecate - similare, generate de secțiile SR CF Constanța pentru cantitățile de deșeuri colectate, transportate și depozitate la operatorii de salubritate, este efectuată numai în unități de volum – mc, nu și în cantități exprimate în tone, conform prevederilor OUG nr. 92/19.08.2021 și ale Ordinului nr. 640/30.09.2022.

Totodată, raportarea semestrială efectuată de entitate la CN CFR SA București, pentru Autoritatea pentru Protecția Mediului, referitoare la gospodărirea deșeurilor municipale amestecate, cuprinde valori exprimate în *mc* în loc de cantități, exprimate în *tone*, contrar obligațiilor legale privind păstrarea evidenței deșeurilor.

Evaluarea sistemelor de control intern (inclusiv audit intern), a modului de implementare a acestora și legătura de cauzalitate între rezultatele acestei evaluări și deficiențele constatate de către Curtea de Conturi în activitatea entității:

Cu privire la modul de organizare și realizare a controlului intern

Auditul a constatat că la nivelul entității majoritatea activităților desfășurate sunt procedurate, necesitatea reglementării activităților rezultând și din obiectul de activitate specific, tehnic și strategic. Au fost identificate însă și proceduri operaționale ce necesită actualizarea cu legislația în vigoare - *Procedura privind achizițiile directe PO 8-8.4-01 Ediția 2/Revizia 1 din 20.07.2021*, dar și necesitatea elaborării și implementării unor proceduri - *Procedura privind scoaterea din funcțiune a activelor, mijloacelor fixe și valorificarea acestora prin vânzare/casare*.

Cu privire la modul de organizare și realizare a auditului intern

Activitatea de audit intern este organizată la nivel central, în cadrul CN CFR SA București. Cu toate că asigurarea acestei activități este procedurată prin *PO 0-9.2.2-01 Elaborarea planului multianual și anual de audit intern, Ediția 2/Revizia 0*, în perioada 2021-2023, la nivelul structurii regionale nu s-au desfășurat misiuni de audit intern, existând astfel riscul de neacoperire a sferei auditabile în 4 ani, conform prevederilor art. 15 din Legea nr. 672/19.12.2002.

Concluziile rezultate pe baza constatărilor

Concluziile auditului pentru obiectivele verificate și abaterile constatate sunt următoarele:

În ceea ce privește organizarea și ținerea la zi a evidenței patrimoniului SR CF Constanța

Situațiile financiare ale entității sunt afectate deoarece în evidența contabilă a SR CF Constanța sunt înregistrate, la 31.12.2023, un număr de 255 active din categoria imobilizări corporale, cu toate că pentru acestea există, încă din anul 2003, aprobări ale consiliului de administrație pentru casare.

Referitor la efectuarea inventarierii tuturor elementelor patrimoniale și înregistrarea în evidența contabilă a rezultatelor obținute în urma acestei operațiuni

Există riscul ca în situațiile financiare încheiate de către Compania Națională de Căi Ferate „CFR” SA la datele de 31.12.2021, 31.12.2022 și 31.12.2023, unele elemente patrimoniale să nu fie reflectate la valoarea lor reală, rezultată în urma operațiunilor de inventariere.

În ceea ce privește respectarea principiilor economicității, eficacității și eficienței în activitatea de urmărire și gestionare a deșeurilor similare generate de secțiile SR CF Constanța din incinta Port Constanța

La nivelul entității s-a efectuat o monitorizare defectuoasă în ceea ce privește încheierea și executarea contractului de prestări servicii de colectare, transport și depozitare a deșeurilor municipale amestecate din locațiile aparținând SR CF Constanța din zona Portului Constanța, generată de aplicarea necorespunzătoare a prevederilor legale în domeniu și de exercitarea necorespunzătoare a controlului intern la nivelul structurilor implicate.

Referitor la activitatea de gestionare și de păstrare a evidenței deșeurilor municipale - similare generate de secțiile SR CF Constanța

La nivelul entității s-a efectuat o aplicarea necorespunzătoare a prevederilor legale în domeniul gestionării deșeurilor, fapt ce a condus la neconformarea cu prevederile legale în ceea ce privește păstrarea evidenței și raportarea cantităților produse de deșeurii municipale amestecate – cod 20 03 01, în *tone* și nu în *mc*.

Cu privire la modul de organizare și realizare a controlului intern

Echipa de audit atrage atenția conducerii entității verificate asupra controlului intern managerial care este în responsabilitatea acesteia, deoarece are obligația proiectării, implementării și dezvoltării continue a SCIM. Fără un control intern extrem de riguros nu se poate asigura: atingerea obiectivelor într-un mod economic, eficient și eficace; respectarea regulilor externe și a politicilor și regulilor managementului; protejarea bunurilor și a informațiilor; prevenirea și depistarea fraudelor și greșelilor; calitatea documentelor de contabilitate și producerea în timp util de informații de încredere, referitoare la segmentul financiar și de management.

Totodată, prin exercitarea necorespunzătoare a controlului intern asupra angajamentelor legale și a altor operațiuni ante-menționate, nu s-a reușit îndeplinirea de către personalul de conducere a obligației de a acționa corectiv, prompt și responsabil ori de câte ori se constată încălcări ale legalității și regularității în efectuarea unor operațiuni sau în realizarea unor activități în mod neeconomic, ineficace sau ineficient.

Cu privire la modul de organizare și realizare a auditului intern

Prin nerealizarea auditului intern în cadrul entității, CN CFR SA nu s-a asigurat ca o activitate funcțional independentă și obiectivă, de asigurare și consiliere, să adauge valoare și să îmbunătățească performanțele sucursalei regionale Constanța. În acest context, entitatea nu a fost ajutată de auditul intern să își îndeplinească obiectivele, și să își îmbunătățească eficiența și eficacitatea managementului și controlului.

Echipa de audit nu s-a putut baza pe activitatea auditului intern, întrucât nu au fost efectuate misiuni în ultimii 3 ani, ultima misiune de audit la SR CF Constanța fiind realizată în anul 2016.

Recomandările formulate în raport

Recomandările auditului pentru corectarea abaterilor constatate se prezintă, după cum urmează:

În ceea ce privește organizarea și ținerea la zi a evidenței patrimoniului SR CF Constanța

Conducerea structurii regionale va informa societatea CN CFR SA București cu privire la abaterea constatată, solicitând dispunerea măsurilor legale ce se impun pentru obținerea fondurilor necesare casării tuturor imobilizărilor corporale aprobate de consiliul de administrație pentru scoaterea din evidența patrimonială, începând cu anul 2003 – până în prezent.

Referitor la efectuarea inventarierii tuturor elementelor patrimoniale și înregistrarea în evidența contabilă a rezultatelor obținute în urma acestei operațiuni

Conducerea structurii regionale va dispune măsuri privind stabilirea cauzelor și natura depreciilor constatate cu ocazia inventarierilor efectuate în perioada 2021-2023, stabilirea valorii de inventar a bunurilor în funcție de toate ajustările de valoare datorate depreciilor constatate și

formularea de propuneri privind modul de regularizare a diferențelor dintre datele din contabilitate și cele factice, rezultate în urma inventarierii.

În ceea ce privește respectarea principiilor economicității, eficacității și eficienței în activitatea de gestionare a deșeurilor similare generate de secțiile SR CF Constanța din incinta Port Constanța

Conducerea structurii regionale va dispune măsurile legale ce se impun în vederea modificării tuturor contractelor de prestări servicii de colectare, transport, depozitare deșeuri municipale amestecate și deșeuri reciclabile, în derulare pentru locațiile SR CF Constanța, în conformitate cu prevederile impuse de legislația în domeniu și de instituire a unor forme de control cu privire la modul de derulare a acestor contracte și pentru aplicarea ierarhiei deșeurilor, stabilită prin politica și legislația de prevenire a generării și de gestionare a deșeurilor.

Referitor la activitatea de gestionare și de păstrare a evidenței deșeurilor municipale - similare generate de secțiile SR CF Constanța

Conducerea structurii regionale va dispune măsurile legale ce se impun în vederea aplicării prevederilor cu privire la păstrarea evidenței și raportarea privind regimul deșeurilor.

Cu privire la modul de organizare și realizare a controlului intern

Conducerea structurii regionale va dispune măsurile legale ce se impun pentru:

- actualizarea la prevederile legale în vigoare a procedurii operaționale *PO 8-8.4-01 privind achizițiile directe*;
- elaborarea, aprobarea și distribuirea procedurii operaționale privind scoaterea din funcțiune și casarea activelor.

Cu privire la modul de organizare și realizare a auditului intern

Conducerea structurii regionale va informa societatea CN CFR SA București cu privire la abaterea constatată, solicitând dispunerea măsurilor legale ce se impun pentru exercitarea auditului asupra tuturor activităților desfășurate la nivelul SR CF Constanța, cel puțin o dată la 4 ani, aceasta și pentru a se asigura un grad satisfăcător de suficiență pentru misiunile de audit de conformitate ale Curții de Conturi.

Concluzia de audit este concluzie cu rezerve

Pe baza activității de audit întreprinse, am constatat că, cu excepția neconformităților menționate mai sus, activitatea financiară și modul de administrare a patrimoniului, desfășurate în perioada 2021-2023, la Sucursala Regională Căi Ferate Constanța, este în conformitate, sub toate aspectele semnificative, cu cadrul legal aplicabil.

CAMERA DE CONTURI
CONSTANȚA

CCCT\2024-84831\16.12.2024

RAPORT DE AUDIT DE CONFORMITATE

privind regularitatea și corectitudinea activității financiare și administrării patrimoniului la
SUCURSALA REGIONALĂ CĂI FERATE CONSTANȚA

1. Rezumat executiv și concluzia auditului

Misiunea de audit de conformitate efectuată de către Camera de Conturi Constanța la SUCURSALA REGIONALĂ CĂI FERATE CONSTANȚA este o misiune de raportare directă cu asigurare rezonabilă.

Subiectul de audit constă în regularitatea și corectitudinea privind activitatea financiară și administrarea patrimoniului la Sucursala Regională Căi Ferate Constanța, în perioada 2021-2023.

Raportul de audit este destinat entității auditate, Companiei Naționale de Căi Ferate „CFR” - SA, precum și altor părți interesate - Parlament, Ministerul Transporturilor, mass-media, cetățeni.

Principalele aspecte rezultate din misiunea de audit

Pe baza activităților de audit desfășurate s-a constatat că SR CF Constanța a asigurat parțial funcționalitatea sistemului de control intern managerial, ceea ce a generat unele neconformități, privind:

- (i) Modul de organizare și ținere la zi a evidenței patrimoniului SR CF Constanța, contrar prevederilor legale (pct. 5.1);
- (ii) Modul de efectuare a inventarierii tuturor elementelor patrimoniale și înregistrarea în evidența contabilă a rezultatelor obținute în urma acestei operațiuni (pct. 5.2);
- (iii) În ceea ce privește respectarea principiilor economicității, eficacității și eficienței în activitatea de urmărire și gestionare a deșeurilor similare generate de secțiile SR CF Constanța din incinta Port Constanța (pct. 5.3);
- (iv) Modul de organizare a activității de gestionare și de păstrare a evidenței deșeurilor municipale - similare generate de secțiile SR CF Constanța (pct. 5.4);
- (v) Cu privire la modul de organizare și realizare a controlului intern (pct. 5.5);
- (vi) Cu privire la modul de organizare și realizare a activității de audit intern (pct. 5.6).

Concluzia de audit este concluzie cu rezerve

Pe baza activității de audit întreprinse, am constatat că, cu excepția neconformităților menționate mai sus, activitatea financiară și modul de administrare a patrimoniului, desfășurate în perioada 2021-2023, la Sucursala Regională Căi Ferate Constanța, este în conformitate, sub toate aspectele semnificative, cu cadrul legal aplicabil.

2. Introducere

Prezentarea entității auditate

Sucursala Regionala de Căi Ferate Constanța (numită în continuare **SR CF Constanța**) este subunitate a Companiei Naționale de Căi Ferate „CFR” - SA, înființată în baza HG nr. 581/1998, fără personalitate juridică, cu sediul în Municipiul Constanța, Aleea Albăstrelelor nr.10.

Obiectul principal de activitate al SR CF Constanța constă în gestionarea infrastructurii feroviare și a patrimoniului auxiliar feroviar, pentru realizarea activității de ansamblu a transportului feroviar public intern, în conformitate cu cerințele siguranței circulației și ale tehnologiilor specifice de transport, funcționând pe bază de gestiune economică și autonomie financiară. Sucursala beneficiază de alocații de la bugetul de stat pentru infrastructura căilor ferate române și pentru realizarea proiectelor de importanță națională.

SR CF Constanța deține în concesiune, fără plata redevenței, infrastructura feroviară publică, pe care o utilizează în vederea realizării scopului și obiectului său de activitate și de asemenea, deține în proprietate bunurile pe care le are în dotare și pe cele dobândite în nume propriu cu orice titlu.

Prin realizarea obiectului de activitate, SR CF Constanța, asigură efectuarea transporturilor publice feroviare de călători, bagaje, mărfuri și alte bunuri, pe bază de contract de transport în scopul satisfacerii interesului public, social și de apărare.

Transportul public feroviar se organizează și se efectuează pe principii comerciale de piață. În scopul realizării obiectului său de activitate, SR CF Constanța desfășoară și unele activități secundare, inclusiv de aprovizionare comercială și de comerț, exploatare patrimoniu, etc.

Informații despre activitatea auditată

SR CF Constanța, entitate fără personalitate juridică, organizează și conduce evidența contabilă proprie astfel încât aceasta să permită determinarea informațiilor și a obligațiilor prevăzute de lege (balanță de verificare), iar CN CFR SA București, societatea în subordinea căreia funcționează, să poată întocmi situațiile financiare anuale. În aplicarea reglementărilor contabile prevăzute prin OMFP nr. 2844/12.12.2016 pentru aprobarea Reglementărilor contabile conforme cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară, entitatea a dezvoltat politici contabile proprii aprobate de administrator. Situațiile financiare sunt depuse de societatea CN CFR SA, cu personalitate juridică conform HG nr. 581/10.09.1998.

Conducerea SR CF Constanța este asigurată de către Directorul sucursalei. Activitatea de conducere se realizează prin șapte structuri, numite *Divizii*, organizate în servicii și compartimente:

Divizia Linii - cu un număr de 6 secții: L1 Constanta, L2 Medgidia, L3 Fetești, L4 Slobozia, L5 Cernavoda, Secția reparații linii utilaje;

Divizia Instalații - cu un număr de 4 secții: CT1 Constanța CT2 Fetești, IFTE 1 Constanța, IFTE 2 Fetești;

Divizia Trafic - cu un număr de 59 stații și halte situate pe raza a patru județe: Constanța, Tulcea, Ialomița și Călărași;

Alte 4 divizii, cum sunt: Economică, Investiții, Tehnică, Comercială, precum și servicii și officii în subordinea directorului sucursalei.

În coordonarea directă a conducerii entității se află subunități exterioare aflate în Constanța, Medgidia, Fetești, Slobozia, Cernavoda, entitatea desfășurându-și activitatea pe raza județelor Constanța, Tulcea, Călărași și Ialomița. SR CF Constanța se învecinează din punct de vedere al activității cu SR CF București și SR CF Galați.

Numărul total de angajați la data de 31.12.2023 este de 1954, din care, 49 angajați reprezintă personal de conducere. În perioada auditată, numărul de personal nu a înregistrat modificări semnificative.

Sursele de finanțare ale SR CF Constanța provin din surse proprii și surse bugetare, în calitate de administrator al infrastructurii feroviare publice, aprobate anual prin Legea bugetului de stat.

Bugetul de venituri și cheltuieli aferent anului 2023 a fost aprobat prin HG nr. 1114/16.11.2023, conform Legii Bugetului de Stat pe anul 2023 nr. 368/2022 și suplimentat prin HG nr.1187/29.11.2023. Modul de întocmire a bugetului, la nivelul entității este procedurat prin *PO 0-7.1-12 Întocmirea BVC al CN CF CFR-SA*, Ediția 3/Revizia 1.

3. Descrierea activităților misiunii de audit

Obiectivul și sfera de cuprindere a auditului

Obiectivul auditului îl reprezintă obținerea unei asigurări rezonabile că atât controalele, cât și procedurile aplicate în activitatea financiară și de administrare a patrimoniului sunt în conformitate cu legislația, normele și reglementările relevante, care au fost în vigoare pe parcursul exercițiilor financiare 2021 - 2023.

Sfera de cuprindere a auditului constă în controlul activității financiare și a administrării patrimoniului la nivelul Sucursalei CF Constanța în perioada 2021-2023.

Criteriile de audit:

Evaluarea activității financiare și de administrare a patrimoniului s-a realizat pe baza următoarelor criterii, ce derivă din reglementările care vizează activitatea auditată în perioada 2021-2023:

Exactitatea și realitatea datelor reflectate în situațiile financiare

- 1. Organizarea și conducerea contabilității în conformitate cu prevederile legale;*
- 2. Organizarea și ținerea la zi a evidenței patrimoniului, conform prevederilor legale;*
- 3. Concordanța datelor înregistrate în evidența contabilă cu cele preluate în bilanța de verificare și înscrise în bilanțurile contabile și conturile de profit și pierdere;*
- 4. Reflectarea reală și exactă a operațiunilor financiar-contabile în situațiile financiare.*

Calitatea gestiunii economico-financiare în legătură cu scopul, obiectivele și atribuțiile prevăzute în actele de înființare ale entității

- 1. Efectuarea inventarierii și a evaluării tuturor elementelor patrimoniale, înregistrarea în evidența contabilă a rezultatelor obținute în urma acestor operațiuni, precum și înregistrarea în evidențele cadastrale și de publicitate imobiliară; asigurarea integrității bunurilor patrimoniale. Situația patrimoniului public și privat rezultat în urma efectuării operațiunii de inventariere;*

2. *Respectarea prevederilor legale privind gestionarea bunurilor administrate de către SR CF Constanța.*;
3. *Vânzarea și/sau scoaterea din funcțiune a activelor corporale, închirierea, concesiunea și transferul bunurilor din proprietatea publică și privată a statului și asocierile în participațiune;*
4. *Acordarea și utilizarea conform destinațiilor stabilite a fondurilor acordate de la bugetul de stat pentru:*
 - *investiții, reparații, modernizări și/sau dezvoltări ale infrastructurii feroviare;*
 - *întreținerea și asigurarea funcționării infrastructurii feroviare publice;*
 - *întocmirea documentațiilor cadastrale și a publicității imobiliare pentru bunurile imobiliare aflate în concesiunea companiei naționale care administrează infrastructura feroviară.*
5. *Verificarea contractelor de achiziții publice;*
6. *Investiții;*
7. *Respectarea principiilor economicității, eficacității și eficienței în administrarea patrimoniului public și privat al statului, precum și în utilizarea fondurilor publice.*

Evaluarea activității de control intern (inclusiv audit intern) la entitățile verificate, a modului de implementare a acestora și legătura de cauzalitate între rezultatele acestei evaluări și deficiențele constatate de către Curtea de Conturi în activitatea entității respective

1. *Realizarea controlului financiar preventiv propriu;*
2. *Realizarea controlului intern;*
3. *Realizarea controlului financiar de gestiune;*
4. *Realizarea auditului intern.*

Perioada misiunii: 01.07.2024 - data începerii misiunii, până la data aprobării raportului de audit.

Procedurile de audit aplicate subiectului de audit, standardele aplicabile și alte informații care sunt necesare utilizatorilor raportului

Abordarea auditului s-a bazat pe riscuri, ceea ce presupune orientarea activității de audit asupra acelor procese aferente activității financiare și de administrare a patrimoniului care sunt predispuse unor neconformități semnificative.

Procesele auditate au fost evaluate în raport cu criteriile de audit raportate la prevederile legale aplicabile.

Au fost aplicate proceduri de audit în vederea obținerii de probe de audit suficiente și adecvate care stau la baza formulării concluziei.

La selectarea procedurilor de audit s-a avut în vedere atât nivelul de asigurare, subiectul auditat, cât și riscurile identificate. Astfel, auditorii au aplicat următoarele proceduri de audit: teste de control și proceduri de fond (proceduri analitice și teste de detaliu).

Activitățile de audit au fost realizate în conformitate cu Standardele Internaționale ale Instituțiilor Supreme de Audit, respectiv: ISSAI 100 - *Principiile fundamentale ale auditării sectorului public*, ISSAI 400 - *Principiile auditului de conformitate* și ISSAI 4000 - *Standardul de Audit de Conformitate*. Suntem independenți față de entitatea auditată din punct de vedere al cerințelor etice relevante cerute de ISSAI, inclusiv cele prevăzute în Codul Etic al Curții de Conturi și ne-am îndeplinit celelalte responsabilități etice în conformitate cu aceste cerințe.

4. Cerințele legislative aplicabile

Sursa criteriilor de audit a constat în reglementările relevante în baza cărora entitatea a desfășurat activitățile financiare și de administrare a patrimoniului în perioada 2021-2023, respectiv:

Legislație principală:

- OUG nr. 12/1998 privind transportul pe căile ferate române și reorganizarea Societății Naționale a Căilor Ferate Române;
- HG nr. 581/1998 privind înființarea Companiei Naționale de Căi Ferate CFR - SA prin reorganizarea Societății Naționale a Căilor Ferate Române;
- HG nr. 704/2021 privind aprobarea bugetului de venituri și cheltuieli pe anul 2021 al Companiei Naționale de Căi Ferate CFR - SA, aflată sub autoritatea Ministerului Transporturilor.
- OG nr. 19/1997 privind transporturile, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- OUG nr. 109/2011 privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice;
- HG nr. 722/2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a unor prevederi din OUG nr. 109/2011 privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice.

Legislație secundară:

- Legea contabilității nr. 82/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 500/2002, privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 15/1994 privind amortizarea capitalului imobilizat în active corporale și necorporale;
- OG nr. 112/2000 pentru reglementarea procesului de scoatere din funcțiune, casare și valorificare a activelor corporale care alcătuiesc domeniul public al statului și al unităților administrativ-teritoriale;
- HG nr. 909/1997 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 15/1994 privind amortizarea capitalului imobilizat în active corporale și necorporale;
- HG nr. 1705/2006 pentru aprobarea inventarului centralizat al bunurilor din domeniul public al statului;
- Legea nr. 99/2016 privind achizițiile sectoriale, cu modificările și completările ulterioare;
- HG nr. 394/2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractului sectorial/acordului cadru din Legea nr. 99/2016 privind achizițiile sectoriale;
- Legea nr. 672/2002 privind auditul public intern;
- OG nr. 119/1999 privind controlul intern și controlul financiar preventiv;
- HG nr. 1151/2012 pentru aprobarea Normelor metodologice privind modul de organizare și exercitare a controlului financiar de gestiune;
- OMFP nr. 923/2014 pentru aprobarea Normelor metodologice generale referitoare la exercitarea controlului financiar preventiv și a Codului specific de norme profesionale pentru persoanele care desfășoară activitatea de control financiar preventiv propriu;
- OSGG nr. 600/2018 privind aprobarea Codului controlului intern managerial al entităților publice.

5. Constatări și recomandări

Pornind de la obiectivele auditului, sinteza principalelor constatări se prezintă, după cum urmează:

5.1. Au fost constatate abateri în ceea ce privește organizarea și ținerea la zi a evidenței patrimoniului SR CF Constanța

Din verificarea modului de reflectare în contabilitate a imobilizărilor corporale, s-a constatat că deși există aprobări de casare prin hotărâri ale Consiliului de Administrație emise încă din anul 2003, nu au fost bugetate fondurile necesare casării imobilizărilor propuse și aprobate pentru casare, aspect ce a condus la evidențierea eronată în situațiile patrimoniale a unor construcții care nu mai îndeplinesc condițiile de utilizare și funcționare și, totodată, nu mai îndeplinesc criteriile de încadrare în categoria clădiri din punct de vedere al Codului Fiscal. Cu toate acestea, aceste imobile sunt impuse în continuare de către serviciile de impozite și taxe de pe raza administrativ teritorială pe care sunt locuate, fapt ce conduce la efectuarea de către entitate de plăți din cheltuieli privind impozit pe clădiri, cu afectarea în consecință a contului de profit și pierdere raportat în toată această perioadă. Reglementările legale nerespectate sunt prezentate în Nota de subsol¹.

Cauza: determinată de lipsa fondurilor necesare pentru valorificarea prin casare a imobilizărilor corporale propuse a fi scoase din evidență cu ocazia inventarierii patrimoniului entității.

Consecința: aspectele identificate au condus la:

- raportarea eronată prin situațiile financiare a elementelor de activ – clădiri, în perioada 2003 – până în prezent;
- afectarea contului de profit și pierdere raportat în toată această perioadă, având în vedere plățile din cheltuieli privind impozit pe clădiri efectuate pentru imobile care nu mai îndeplinesc criteriile de încadrare în categoria clădiri din punct de vedere al Codului Fiscal.

Recomandare: *Conducerea structurii regionale va informa societatea CN CFR SA București cu privire la abaterea constatată, solicitând dispunerea măsurilor legale ce se impun pentru obținerea fondurilor necesare casării tuturor imobilizărilor corporale aprobate de consiliul de administrație pentru scoaterea din evidența patrimonială, începând cu anul 2003 – până în prezent.*

5.2. Au fost constatate abateri cu privire la efectuarea inventarierii tuturor elementelor patrimoniale și înregistrarea în evidența contabilă a rezultatelor obținute în urma acestei operațiuni

Urmare verificării modului de reflectare în contabilitate a rezultatelor evaluării elementelor patrimoniale, s-a constatat că în perioada 2021-2023 nu s-a asigurat valorificarea și cuprinderea tuturor rezultatelor inventarierii în evidența contabilă întocmită pentru exercițiul financiar respectiv, astfel încât există riscul ca în situațiile financiare încheiate de către Compania Națională de Căi Ferate „CFR” SA la datele de 31.12.2021, 31.12.2022 și 31.12.2023, unele elemente patrimoniale să nu fie reflectate la valoarea lor reală, rezultată în urma operațiunilor de inventariere. Astfel, pentru perioada 2021-2023, comisiile de inventariere numite la nivelul SR CF Constanța au constatat existența unor obiecte de inventar și mijloace fixe depreciate, pentru care au formulat propuneri de declasare și casare, precizate în concluziile proceselor - verbale de

¹ OMFP nr. 2844/12.12.2016 pentru aprobarea Reglementărilor contabile conforme cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară, prevederile art. 13

Regulament 1725 din 13-10-2003 de adoptare a anumitor standarde internaționale de contabilitate, în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1606/2002 al Parlamentului European și al Consiliului, prevederile din STANDARDUL INTERNAȚIONAL DE CONTABILITATE IAS 16 - Contabilitatea imobilizărilor corporale (revizuit 1998)

inventariere aprobate de către Consiliul de Administrație al CN „CFR” SA, fără a stabili cauzele și natura depreciilor constatate, fără a stabili valoarea de inventar în funcție de toate ajustările de valoare datorate acestor depreciări și fără a formula propuneri privind modul de regularizare a diferențelor dintre datele din contabilitate și cele factice, rezultate în urma inventarierii.

Valoarea estimativă a abaterii constatate nu a putut fi stabilită, având în vedere că, comisiile de inventariere nu au stabilit valoarea de inventar a bunurilor în funcție de toate ajustările de valoare datorate depreciilor constatate.

Reglementările legale nerespectate sunt prezentate în Nota de subsol².

Cauza: exercitarea necorespunzătoare a controlului intern managerial.

Consecința: există riscul ca în situațiile financiare încheiate de către Compania Națională de Căi Ferate „CFR” SA la datele de 31.12.2021, 31.12.2022 și 31.12.2023, unele elemente patrimoniale să nu fie reflectate la valoarea lor reală, rezultată în urma operațiunilor de inventariere.

Recomandare: *Conducerea structurii regionale va dispune măsuri privind stabilirea cauzelor și natura depreciilor constatate cu ocazia inventarierilor efectuate în perioada 2021-2023, stabilirea valorii de inventar a bunurilor în funcție de toate ajustările de valoare datorate depreciilor constatate și formularea de propuneri privind modul de regularizare a diferențelor dintre datele din contabilitate și cele factice, rezultate în urma inventarierii.*

5.3. Au fost constatate abateri cu privire la activitatea de urmărire și gestionare a deșeurilor similare generate de secțiile SR CF Constanța din incinta Port Constanța

Pentru activitatea de gestionare a deșeurilor generate de secțiile SR CF Constanța ce-și desfășoară activitatea în incinta Port Constanța, entitatea încheie cu operatorul XXXXXX XXXXX XXXXXXXXXXXX SRL, CUI: XXXXXXXX, Contractul de prestări servicii de colectare, transport, depozitare deșeuri municipale amestecate, deșeuri reciclabile și închiriere containere pentru depozitare deșeuri municipale nr. 3/06.01.2023, cu valabilitate de 12 luni, respectiv 06.01.2024, cu valoarea de 51.422,40 lei, fără TVA, fără a urmări ca ofertarea și fundamentarea tarifelor de către operatorul de salubritate să fie efectuată și în *lei/tonă*, cerință obligatorie, stabilită prin art. 24 alin. (1) din Ordinul ANRSC nr. 640/2022.

Din analiza modului de derulare a acestui contract, auditul constată că operatorul de salubritate s-a încadrat în valoarea serviciilor contractate, dar nu a respectat frecvența de ridicare a containerelor, stabilită prin Anexa nr. 1 la Caietul de Sarcini nr. 14/1/1937/19.12.2022, prin Propunerea Financiară – Formular F2A și Propunerea Tehnică din 05.01.2023 – Cap. I. *Descrierea detaliată a metodologiei de lucru concepută pentru prestarea serviciilor în conformitate cu cerințele caietului de sarcini*, care prevede:

„Succint, algoritmul de desfășurare a activității de colectare și transport a deșeurilor prevede:

.....

- *colectarea recipientelor din program/grafic*
- *înregistrarea cantităților colectate și obținerea confirmării cantităților colectate”*

² **Anexa la OMFP nr. 2.861/2009** pentru aprobarea Normelor privind organizarea și efectuarea inventarierii elementelor de natura activelor, datoriilor și capitalurilor proprii.

Mai exact, operatorul de salubritate a practicat în cazul unor locații din port mai multe colectări lunare (Stația A - sediu L1 – 4 colectări/lună), în loc de o colectare/lună, cum s-a stabilit prin graficul de execuție a contractului, fără existența unor solicitări de colectare suplimentare din partea șefilor de secții, sau a responsabilului de contract, iar în cazul altor locații, operatorul nu a ridicat deșeurile (timp de 8 luni, în cazul Stației B - clădire PC1), conform graficului asumat de colectare a recipientelor.

Totodată, în ceea ce privește obiectul contractului de *colectare separată, transport separat și tratarea deșeurilor similare reciclabile*, din derularea contractului s-a constatat că această activitate nu a fost prestată, având în vedere că entitatea nu s-a asigurat să colecteze deșeurile separat și să nu le amestece cu alte deșeuri sau materiale cu proprietăți diferite, contrar obligațiilor prevăzute la art. 16 din OUG nr. 92/2021.

Reglementările legale nerespectate sunt prezentate în Nota de subsol³.

Cauza: insuficiența cunoaștere a reglementărilor specifice în domeniu, monitorizarea defectuoasă a derulării contractului de prestări servicii, pe fondul exercitării necorespunzătoare a formelor de control intern în urmărirea executării contractului și respectării prevederilor legale privind protecția mediului.

Consecința: utilizarea inefficientă a resurselor financiare alocate pentru desfășurarea activităților specifice regimului deșeurilor urmare imposibilității exercitării controlului asupra cantității reale de deșeurile colectate, transportate și eliminate prin depozitare și neaplicării ierarhiei deșeurilor, stabilită prin politica și legislația de prevenire a generării și de gestionare a deșeurilor.

Recomandare: *Conducerea structurii regionale va dispune măsurile legale ce se impun în vederea modificării tuturor contractelor de prestări servicii de colectare, transport, depozitare deșeuri municipale amestecate și deșeuri reciclabile, în derulare pentru locațiile SR CF Constanța, în conformitate cu prevederile impuse de legislația în domeniu și de instituire a unor forme de control cu privire la modul de derulare a acestor contracte și pentru aplicarea ierarhiei deșeurilor, stabilită prin politica și legislația de prevenire a generării și de gestionare a deșeurilor.*

5.4. Au fost constatate abateri în activitatea de gestionare și de păstrare a evidenței deșeurilor municipale - similare generate de secțiile SR CF Constanța

Din documentele puse la dispoziție de reprezentanți entității, s-a constatat că activitatea de gestionare a deșeurilor municipale amestecate - similare, generate de secțiile SR CF Constanța pentru cantitățile de deșeuri colectate, transportate și depozitate la operatorii de salubritate, este efectuată numai în unități de volum – mc, nu și în cantități exprimate în tone, conform prevederilor OUG nr. 92/19.08.2021 și ale Ordinului nr. 640/30.09.2022 privind aprobarea Normelor metodologice de stabilire, ajustare sau modificare a tarifelor pentru activitățile de salubritate, precum și de calculare a tarifelor/taxelor distincte pentru gestionarea deșeurilor și a taxelor de salubritate.

³ OUG nr. 92/19.08.2021 privind regimul deșeurilor, prevederile art. 4, art. 13, art. 14, art. 16, art. 48

Ordinul ANRSC nr. 640/30.09.2022 de aprobare a Normelor metodologice de stabilire, ajustare sau modificare a tarifelor pentru activitățile de salubritate, precum și de calculare a tarifelor/taxelor distincte de gestionarea deșeurilor și a taxelor de salubritate, prevederile art. 5 alin. (2), art. 24
OG nr. 119/1999 privind controlul intern și controlul financiar preventiv, prevederile art. 3, art. 5

Totodată, raportarea semestrială efectuată de entitate la CN CFR SA București, pentru Autoritatea pentru Protecția Mediului, referitoare la gospodărirea deșeurilor municipale amestecate, cuprinde valori exprimate în *mc* în loc de cantități, exprimate în *tone*, conform cerințelor legale în domeniu.

Reglementările legale nerespectate sunt prezentate în nota de subsol⁴.

Cauza: insuficienta cunoaștere a reglementărilor specifice în domeniu pe fondul exercitării necorespunzătoare a formelor de control intern.

Consecința: raportarea eronată la autoritatea de mediu a deșeurilor gestionate în unități de volum și nu în cantități.

Recomandare: *Conducerea structurii regionale va dispune măsurile legale ce se impun în vederea aplicării prevederilor cu privire la păstrarea evidenței și raportarea privind regimul deșeurilor.*

5.5. Cu privire la modul de organizare și realizare a controlului intern

Evaluarea a sistemului de control intern din entitate s-a efectuat prin prisma celor 5 elemente cheie, în raport cu standardele de control intern pentru entitățile publice, standarde care ar trebui să constituie un sistem de referință, în raport cu care se evaluează SCIM pentru a se identifica zonele și direcțiile de risc.

Așa cum s-a descris în cadrul fiecărei abateri constatate, cauzele care au condus la producerea acestora au fost generate și de exercitarea necorespunzătoare a formelor de control intern.

Auditul a constatat că la nivelul entității majoritatea activităților desfășurate sunt procedurate, necesitatea reglementării activităților rezultând și din obiectul de activitate specific, tehnic și strategic. Au fost identificate însă și proceduri operaționale ce necesită actualizarea cu legislația în vigoare - *Procedura privind achizițiile directe PO 8-8.4-01 Ediția 2/Revizia 1 din 20.07.2021*, dar și necesitatea elaborării și implementării unor proceduri - *Procedura privind scoaterea din funcțiune a activelor, mijloacelor fixe și valorificarea acestora prin vânzare/casare*.

Reglementările legale nerespectate sunt prezentate în nota de subsol⁵.

Cauza: insuficienta implicare a factorilor de decizie cu privire la instituirea unui mediu de control eficient.

Consecința: nerealizarea obiectivului controlului, respectiv, nerealizarea la un nivel corespunzător de calitate a atribuțiilor entității, stabilite în concordanță cu propria misiune, în condiții de regularitate, eficacitate, economicitate și eficiență. Exercițarea necorespunzătoare a activității de control intern generează riscuri operaționale și nu asigură îmbunătățirea rezultatelor activității desfășurate în scopul îndeplinirii obiectivelor stabilite.

Recomandare: *Conducerea structurii regionale va dispune măsurile legale ce se impun pentru:*

⁴ OUG nr. 92/19.08.2021 privind regimul deșeurilor, prevederile art. 48

HG nr. 856/16.08.2002 privind evidența gestiunii deșeurilor și pentru aprobarea listei cuprinzând deșeurile, prevederile art. 1 și Anexa 1
OG nr. 119/1999 privind controlul intern și controlul financiar preventiv, prevederile art. 3

⁵ OSGG nr. 600/20.04.2018 privind aprobarea Codului controlului intern managerial, prevederile art. 6 și Anexei 1 – cap. II pct. 4 și pct. 9.1, pct. 9.2.3 din cadrul Standardului 9 - *Proceduri*

- actualizarea la prevederile legale în vigoare a procedurii operaționale PO 8-8.4-01 privind achizițiile directe;
- elaborarea, aprobarea și distribuirea procedurii operaționale privind scoaterea din funcțiune și casarea activelor.

5.5.1. În ceea ce privește modul de organizare și implementare a Standardului 1 Etică și integritate din sistemul de control intern managerial

Evaluarea modului de organizare și implementare a Standardului 1 Etică și integritate din SCIM la nivelul entității a avut la bază răspunsurile formulate de entitatea verificată în Macheta 4 - Chestionar minimal pentru evaluarea sistemului de control intern.

Urmare verificărilor efectuate de echipa de audit, s-a constatat că **Standardul 1 din SCIM este implementat la nivelul SR CF Constanța**, după cum urmează:

- este elaborat și aprobat de către Directorul General Codul Etic al CNCF „CFR” SA din 25.04.2023;
- Codul Etic a fost adus la cunoștința personalului entității prin postarea pe site-ul entității/ pe rețeaua de intranet și prin întocmirea listelor de difuzare. Au fost întocmite Procese verbale de instruire a personalului SR CF Constanța cu privire la prevederile Codului Etic;
- codul conține aspecte referitoare la etică, integritate, declararea conflictului de interese, competența și responsabilitatea profesională a angajaților, protejarea bunurilor entității și confidențialitatea datelor. Totodată, stabilește principiile și direcționează normele de conduită, comportamentele, deciziile și acțiunile angajaților și structurilor de management ale entității, prezintă principalele reguli și directive care trebuie să fie urmate pentru ca entitatea să-și păstreze intactă reputația morală și profesională, atât în fața structurilor instituționale publice cu care colaborează, cât și a partenerilor de afaceri;
- la nivelul entității există o persoană desemnată, responsabilă cu consilierea personalului în probleme de natură etică;
- entitatea evaluează gradul de cunoaștere a reglementărilor în domeniul eticii prin chestionare de evaluare a personalului SR CF Constanța cu privire la prevederile Codului Etic;
- instruirile personalului în domeniul eticii se efectuează anual prin teme de instruire SMC, tema nr. 1 – Codul Etic al CNCF CFR SA;
- la nivelul entității este implementată procedura PS 0-8.4 Ed.8/Rev.1 Achiziții Sectoriale organizate în cadrul CN CF CFR SA, prin care personalul este obligat să depună periodic, sau în anumite situații declarații privind cunoașterea și conformitatea cu principiile și valorile etice - Anexa 5/Anexa 6 la procedură;
- pentru gestionarea situațiilor de conflict de interese sunt instituite proceduri, cum sunt: PS 0-8.4 Ed.8/Rev.1 Achiziții Sectoriale organizate în cadrul CN CF CFR SA (Anexa 5/Anexa 6); PO 8-7.1.2-01 Ed.1/Rev.0 Conflictul de interese în procesul de achiziții publice în cadrul SR CF Constanța;
- în conformitate cu PO 0-7.2-11 Ed.2/Rev.1 - Anexa 1 și Anexa 2, la evaluările anuale ale performanțelor profesionale individuale ale angajaților sunt prevăzute și aprecieri de natură etică;

- cercetarea disciplinară prealabilă a angajaților, pentru cazurile în care se sesizează sau se înregistrează abateri disciplinare, este procedurată prin *PO 0-10.2-03 Ed.3/Rev.0 Cercetarea Disciplinară*;
- este elaborată și implementată procedura de protejare a avertizorilor în interes public - *PS 0-7.4-06 Ed.3/Rev.0 Raportarea privind încălcări ale legii și protecția avertizorilor în interes public*;
- la nivelul entității nu sunt înregistrate cazuri de persoane care să fi sesizat încălcarea normelor de natură etică de către personalul entității și nici situații de încălcare a normelor de conduită etică și profesională în cadrul entității.

5.6. Cu privire la modul de organizare și realizare a auditului intern

Activitatea de audit intern este organizată la nivel central, în cadrul CN CFR SA București. Cu toate că asigurarea acestei activități este procedurată prin *PO 0-9.2.2-01 Elaborarea planului multianual și anual de audit intern, Ediția 2/Revizia 0*, în perioada 2021-2023, la nivelul structurii regionale nu s-au desfășurat misiuni de audit intern, existând astfel riscul de neacoperire a sferei auditabile în 4 ani, conform prevederilor art. 15 din Legea nr. 672/19.12.2002.

Reglementările legale nerespectate sunt prezentate în nota de subsol⁶.

Cauza: este datorată CN CFR SA care nu a asigurat activitatea de audit intern la nivelul entității.

Consecința: riscul neacoperirii tuturor domeniilor auditabile prin neexercitarea funcției de audit public intern asupra activităților desfășurate, cel puțin o dată la 4 ani.

Recomandare: *Conducerea structurii regionale va informa societatea CN CFR SA București cu privire la abaterea constatată, solicitând dispunerea măsurilor legale ce se impun pentru exercitarea auditului asupra tuturor activităților desfășurate la nivelul SR CF Constanța, cel puțin o dată la 4 ani, aceasta și pentru a se asigura un grad satisfăcător de suficiență pentru misiunile de audit de conformitate ale Curții de Conturi.*

6. Alte aspecte/Bună guvernare

→ În cadrul misiunii, echipa de audit a constatat unele aspecte, comunicate conducerii SR CF Constanța prin scrisoarea de finalizare a etapei de planificare, înaintată sub nr. 50930/23.07.2024, care, deși nu au contribuit la modificarea concluziei de audit, se recomandă să fie avute în vedere pentru a fi remediate, după cum urmează:

- urmărirea, verificarea și încasarea clienților aflați în sold la data auditului;
- achitarea furnizorilor restanți, pentru a evita creșterea datoriilor prin aplicarea de penalități de întârziere;
- efectuarea de diligențe privind eliminarea activelor înregistrate cu sold zero, fie prin casare fie prin evaluare;
- dezvoltarea și actualizarea procedurilor pentru activitățile/procese derulate de entitate.

→ Un alt aspect constatat, urmare verificărilor efectuate, se referă la riscurile identificate în modul de formare, înregistrare și urmărire a veniturilor proprii din chirii, generate de faptul că pentru gestionarea facturilor emise cu acest scop sunt utilizate mai multe aplicații informatice.

⁶ Legea nr. 672/19.12.2002 privind auditul public intern, prevederile art. 15

SR CF Constanța are încheiate contracte de închiriere spații și terenuri în regim public și privat pentru clienții săi: persoane fizice, persoane juridice și agenți feroviari de pe raza sucursalei regionale. Facturarea chiriilor, dar și a utilităților (apă, canal, energie termică, exploatare centrale termice, deșeuri, chirie pubele deșeuri), se realizează utilizând mai multe aplicații informatice pentru înregistrare, conversie într-o serie de formate pentru a fi încărcate în SPV ANAF și ulterior, după validare, descărcate, semnate electronic, arhivate, toate acestea în vederea conformării cu noua legislație privind *RO-e Factura*. În fapt, calculul chiriilor și a utilităților se efectuează pentru fiecare client cu programul de facturare *MERCUR 2000* – program uzat moral, cu o vechime mai mare de 20 ani, programul *OPERAȚIONAL 2010* pentru persoane juridice și agenții feroviari și programul *OPERAȚIONAL 2016* pentru persoanele fizice. Facturile calculate de către program se tipăresc pe format matricial pentru programul *MERCUR 2000* și pe format A4 pentru celelalte programe (*OPERAȚIONAL 2010* și *OPERAȚIONAL 2016*).

Începând cu 01.07.2024, pentru alinierea la noile prevederi privind *RO-e Factura*, fișierele rezultate din cele 3 aplicații de evidență și calcul a veniturilor din chirii necesită un format CSV. Pentru aceasta, societatea Informatica Feroviara SA a pus la dispoziția entității un program de conversie a fișierelor rezultate în format CSV (*Comma-Separated Values*).

Ulterior, prin intermediul aplicației *FACTREG*, pusă la dispoziție de către CNCF CFR SA, se realizează conversia fișierelor CSV în fișiere de tip XML (*Extensible Markup Language*), deoarece numai acest tip de fișiere pot fi încărcate în SPV ANAF.

Doar după validarea în aplicația SPV a acestui fișier, care trebuie să conțină facturile în format XML și PDF, semnate electronic, acestea pot fi descărcate în format PDF, arhivate pe zile, utilizând programul *ROFACTURA XML2PDF*.

Situația este similară și pentru facturile emise de furnizorii entității.

Folosirea acestor aplicații de înregistrare, conversie, încărcare/descărcare conduce la o utilizare neeconomicoasă a resurselor umane și de timp.

Din declarațiile persoanelor responsabile din cadrul entității, toate aceste operațiuni au generat situații de înregistrare erori, care au condus la nevalidarea fișierelor în SPV, fapt ce a necesitat reluarea întregului proces. Mai mult, au existat situații în care unele programe nu au funcționat, cu repercusiuni asupra termenului de scadență al facturilor emise.

Aceste riscuri privind modul de formare, înregistrare și urmărire a veniturilor identificate la nivelul entității pot fi înlăturate prin îmbunătățirea sistemului informatic, înlocuirea celor 5 aplicații distincte, unele dintre acestea uzate moral, cu o aplicație unică de înregistrare și evidență a facturilor, care să realizeze toate operațiunile necesare conformării la prevederile legale în vigoare.

7. Punctul de vedere al entității cu privire la constatările auditului și acțiunile întreprinse de aceasta

Conducerea Sucursalei Regionale Căi Ferate Constanța nu a formulat puncte de vedere divergente față de aspectele consemnate în proiectul de raport de audit, aspect consemnat și în Minuta ședinței de conciliere nr. 72076/31.10.2024, înregistrată la entitate sub nr. 6049/31.10.2024, iar cu Adresa nr. 1/6059 din 31.10.2024 a transmis „*Planul de măsuri pentru implementarea recomandărilor*”.

8. Responsabilitățile Curții de Conturi și ale conducerii entității auditate

Responsabilitatea echipei de audit este de a efectua auditul în conformitate cu Standardele Internaționale privind Instituțiile Supreme de Audit (ISSAI).

Aceste standarde impun respectarea de către auditorii publici externi a cerințelor de natură etică și profesională.

Ca parte a unui audit care se bazează pe ISSAI, ne-am exercitat raționamentul profesional și ne-am menținut scepticismul profesional pe tot parcursul auditului.

Conducerea entității auditate este responsabilă pentru:

- desfășurarea activităților și operațiunilor sale în conformitate cu legile și reglementările aplicabile;
- instituirea acelor controale interne considerate a fi necesare pentru a permite aplicarea regulilor, reglementărilor și liniilor directoare aferente care guvernează entitatea;
- punerea la dispoziția auditorilor publici externi a tuturor informațiilor necesare desfășurării auditului.

Curtea de Conturi a României

Aprobat de Plenul Curții de Conturi a României

prin Hotărârea nr. 1126 din 26.11.2024

CAMERA DE CONTURI
CONSTANȚA

CCCT\2024-84846\16.12.2024

Scrisoare către conducere

Domnului Director XXXXX XXXX XXXX
SUCURSALA REGIONALĂ CĂI FERATE CONSTANȚA

Stimate Domnule Director,

Introducere

Curtea de Conturi a României, prin Camera de Conturi Constanța, a desfășurat o misiune de audit de conformitate privind *Controlul activității financiare și a administrării patrimoniului* pentru perioada 2021 - 2023 la SUCURSALA REGIONALĂ CĂI FERATE CONSTANȚA.

În cadrul ședinței de deschidere din data de 01.07.2024 au fost discutate aspectele cuprinse în Scrisoarea de misiune înaintată sub nr. 45278/25.06.2024, scrisoare prin care ne-am asigurat reciproc de înțelegerea responsabilităților noastre și ale dumneavoastră, precum și de înțelegerea termenilor în care se va desfășura misiunea de audit de conformitate.

Obiectivul auditului de conformitate l-a reprezentat obținerea unei asigurări rezonabile că atât controalele, cât și procedurile aplicate în activitatea financiară și de administrare a patrimoniului sunt în conformitate cu legislația, normele și reglementările relevante, care au fost în vigoare pe parcursul exercițiilor financiare 2021 - 2023.

La finalizarea etapei de planificare v-am prezentat o scrisoare prin care v-am comunicat riscurile identificate în activitatea entității, de care am ținut cont în abordarea procedurilor de audit pe care le-am efectuat pentru obținerea probelor care să susțină concluzia de audit și evaluarea noastră inițială asupra vulnerabilităților sistemului de control intern de la nivelul entității. Am inclus câteva sugestii

pe care echipa de audit le-a formulat, cu scopul reducerii riscurilor identificate și îmbunătățirii sistemului de control intern.

În urma auditului au rezultat următoarele:

1. CONSTATĂRI CARE AU STAT LA BAZA CONCLUZIEI AUDITULUI

1.1. Au fost constatate abateri în ceea ce privește organizarea și ținerea la zi a evidenței patrimoniului SR CF Constanța, conform prevederilor legale

Din verificarea modului de reflectare în contabilitate a imobilizărilor corporale, s-a constatat că în evidența contabilă a SR CF Constanța sunt înregistrate la 31.12.2023 active propuse și aprobate de consiliul de administrație pentru casare, încă din anul 2003, contrar prevederilor legale⁷.

Recomandare: *Conducerea structurii regionale va informa societatea CN CFR SA București cu privire la abaterea constatată, solicitând dispunerea măsurilor legale ce se impun pentru obținerea fondurilor necesare casării tuturor imobilizărilor corporale aprobate de consiliul de administrație pentru scoaterea din evidența patrimonială, începând cu anul 2003 – până în prezent.*

Termen de implementare propus: 31.07.2025

1.2. Au fost constatate abateri cu privire la efectuarea inventarierii tuturor elementelor patrimoniale și înregistrarea în evidența contabilă a rezultatelor obținute în urma acestei operațiuni

Urmare verificării modului de reflectare în contabilitate a rezultatelor evaluării elementelor patrimoniale, s-a constatat că în perioada 2021-2023 nu s-a asigurat valorificarea și cuprinderea tuturor rezultatelor inventarierii în evidența contabilă întocmită pentru exercițiul financiar respectiv, astfel încât există riscul ca în situațiile financiare încheiate de către Compania Națională de Căi Ferate „CFR” SA la datele de 31.12.2021, 31.12.2022 și 31.12.2023, unele elemente patrimoniale să nu fie reflectate la valoarea lor reală, rezultată în urma operațiunilor de inventariere. Astfel, pentru perioada 2021-2023, comisiile de inventariere numite la nivelul SR CF Constanța au constatat existența unor obiecte de inventar și mijloace fixe depreciate, pentru care au formulat propuneri de declasare și casare, precizate în concluziile proceselor - verbale de inventariere aprobate de către Consiliul de Administrație al CN „CFR” SA, fără a stabili cauzele și natura depreciilor constatate, fără a stabili valoarea de inventar în funcție de toate ajustările de valoare datorate acestor deprecieri și fără a formula propuneri privind modul de regularizare a diferențelor dintre datele din contabilitate și cele faptice, rezultate în urma inventarierii, conform reglementărilor legale⁸.

Recomandare: *Conducerea structurii regionale va dispune măsuri privind stabilirea cauzelor și natura depreciilor constatate cu ocazia inventarierilor efectuate în perioada 2021-2023, stabilirea valorii de inventar a bunurilor în funcție de toate ajustările de valoare datorate depreciilor constatate și formularea de propuneri privind modul de regularizare a diferențelor dintre datele din contabilitate și cele faptice, rezultate în urma inventarierii.*

⁷ OMFP nr. 2844/12.12.2016 pentru aprobarea Reglementărilor contabile conforme cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară, prevederile art. 13

Regulament 1725 din 13-10-2003 de adoptare a anumitor standarde internaționale de contabilitate, în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1606/2002 al Parlamentului European și al Consiliului, prevederile din STANDARDUL INTERNAȚIONAL DE CONTABILITATE IAS 16 - Contabilitatea imobilizărilor corporale (revizuit 1998)

⁸ **Anexa la OMFP nr. 2.861/2009** pentru aprobarea Normelor privind organizarea și efectuarea inventarierii elementelor de natura activelor, datoriilor și capitalurilor proprii.

Termen de implementare propus: 31.07.2025

1.3. Au fost constatate abateri cu privire la activitatea de urmărire și gestionare a deșeurilor similare generate de secțiile SR CF Constanța din incinta Port Constanța

Din documentele puse la dispoziție de reprezentanți entității, auditul a constatat abateri cu privire la activitatea de gestionare a deșeurilor, generate de modul de încheiere și executare a contractului⁹ de prestări servicii de colectare, transport și depozitare a deșeurilor municipale amestecate-similare din locațiile aparținând SR CF Constanța din zona Portului Constanța.

Recomandare: *Conducerea structurii regionale va dispune măsurile legale ce se impun în vederea modificării tuturor contractelor de prestări servicii de colectare, transport, depozitare deșeuri municipale amestecate și deșeuri reciclabile, în derulare pentru locațiile SR CF Constanța, în conformitate cu prevederile impuse de legislația în domeniu și de instituire a unor forme de control cu privire la modul de derulare a acestor contracte și pentru aplicarea ierarhiei deșeurilor, stabilită prin politica și legislația de prevenire a generării și de gestionare a deșeurilor.*

Termen de implementare propus: 31.07.2025

1.4. Au fost constatate abateri în activitatea de gestionare și de păstrare a evidenței deșeurilor municipale - similare generate de secțiile SR CF Constanța

Din documentele puse la dispoziție, s-a constatat că activitatea de gestionare a deșeurilor municipale amestecate - similare, generate de secțiile SR CF Constanța pentru cantitățile de deșeuri colectate, transportate și depozitate la operatorii de salubritate, este efectuată numai în unități de volum – mc, nu și în cantități exprimate în tone, conform reglementărilor legale în domeniu¹⁰.

Recomandare: *Conducerea structurii regionale va dispune măsurile legale ce se impun în vederea aplicării prevederilor cu privire la păstrarea evidenței și raportarea privind regimul deșeurilor.*

Termen de implementare propus: 31.07.2025

1.5. Cu privire la modul de organizare și realizare a controlului intern de către SR CF Constanța

Auditul a constatat că la nivelul entității majoritatea activităților desfășurate sunt procedurate, necesitatea reglementării activităților rezultând și din obiectul de activitate specific, tehnic și strategic. Au fost identificate însă și proceduri operaționale ce necesită actualizarea cu legislația în vigoare - *Procedura privind achizițiile directe PO 8-8.4-01 Ediția 2/Revizia 1 din 20.07.2021*, dar și necesitatea elaborării și implementării unor proceduri¹¹ - *Procedura privind scoaterea din funcțiune a activelor, mijloacelor fixe și valorificarea acestora prin vânzare/casare*.

Recomandare: *Conducerea structurii regionale va dispune măsurile legale ce se impun pentru:*
- actualizarea la prevederile legale în vigoare a procedurii operaționale PO 8-8.4-01 privind achizițiile directe;

⁹ OUG nr. 92/19.08.2021 privind regimul deșeurilor, prevederile art. 4, art. 13, art. 14, art. 16, art. 48

Ordinul ANRSC nr. 640/30.09.2022 de aprobare a Normelor metodologice de stabilire, ajustare sau modificare a tarifelor pentru activitățile de salubritate, precum și de calculare a tarifelor/taxelor distincte de gestionarea deșeurilor și a taxelor de salubritate, prevederile art. 5 alin. (2), art. 24
OG nr. 119/1999 privind controlul intern și controlul financiar preventiv, prevederile art. 3, art. 5

¹⁰ OUG nr. 92/19.08.2021 privind regimul deșeurilor, prevederile art. 48

HG nr. 856/16.08.2002 privind evidența gestiunii deșeurilor și pentru aprobarea listei cuprinzând deșeurile, prevederile art. 1 și Anexa 1
OG nr. 119/1999 privind controlul intern și controlul financiar preventiv, prevederile art. 3

¹¹ OSGG nr. 600/20.04.2018 privind aprobarea Codului controlului intern managerial, prevederile art. 6 și Anexei 1 – cap. II pct. 4 și pct. 9.1, pct. 9.2.3 din cadrul Standardului 9 - *Proceduri*

- elaborarea, aprobarea și distribuirea procedurii operaționale privind scoaterea din funcțiune și casarea activelor.

Termen de implementare propus: 31.07.2025

1.6. Cu privire la modul de organizare și realizare a auditului intern în cadrul SR CF Constanța

Activitatea de audit intern este organizată la nivel central, în cadrul CN CFR SA București. Cu toate că asigurarea acestei activități este procedurată prin *PO 0-9.2.2-01 Elaborarea planului multianual și anual de audit intern, Ediția 2/Revizia 0*, în perioada 2021-2023, la nivelul structurii regionale nu s-au desfășurat misiuni de audit intern, existând astfel riscul de neacoperire a sferei auditabile în 4 ani, conform prevederilor legale¹².

Recomandare: *Conducerea structurii regionale va informa societatea CN CFR SA București cu privire la abaterea constatată, solicitând dispunerea măsurilor legale ce se impun pentru exercitarea auditului asupra tuturor activităților desfășurate la nivelul SR CF Constanța, cel puțin o dată la 4 ani, aceasta și pentru a se asigura un grad satisfăcător de suficiență pentru misiunile de audit de conformitate ale Curții de Conturi.*

Termen de implementare propus: 31.07.2025

2. ALTE ASPECTE/BUNĂ GUVERNANȚĂ

→ În cadrul misiunii, echipa de audit a constatat unele aspecte, comunicate conducerii SR CF Constanța prin scrisoarea de la finalizarea etapei de planificare, înaintată sub nr. 50930/23.07.2024, care, deși nu au contribuit la modificarea concluziei de audit, se recomandă să fie avute în vedere pentru a fi remediate, după cum urmează:

- urmărirea, verificarea și încasarea clienților aflați în sold la data auditului;
- achitarea furnizorilor restanți, pentru a evita creșterea datoriilor prin aplicarea de penalități de întârziere;
- efectuarea de diligențe privind eliminarea activelor înregistrate cu sold zero, fie prin casare fie prin evaluare;
- dezvoltarea și actualizarea procedurilor de lucru pentru activitățile/procese derulate de entitate.

→ Un alt aspect pe care auditul l-a constatat, urmare verificărilor efectuate, se referă la riscurile identificate în modul de formare, înregistrare și urmărire a veniturilor proprii din chirii, generate de faptul că pentru gestionarea facturilor emise cu acest scop sunt utilizate mai multe aplicații informatice.

SR CF Constanța are încheiate contracte de închiriere spații și terenuri în regim public și privat pentru clienții săi: persoane fizice, persoane juridice și agenți feroviari de pe raza sucursalei regionale. Facturarea chiriilor, dar și a utilităților (apă, canal, energie termică, exploatare centrale termice, deșeuri, chirie pubele deșeuri), se realizează utilizând mai multe aplicații informatice pentru înregistrare, conversie într-o serie de formate pentru a fi încărcate în SPV ANAF și ulterior, după validare, descărcate, semnare electronică, arhivare, toate acestea în vederea conformării cu noua legislație privind *RO-e Factura*. În fapt, calculul chiriilor și a utilităților se efectuează pentru fiecare client cu programul de facturare *MERCUR 2000* – program uzat moral, cu o vechime mai mare de 20

¹² Legea nr. 672/19.12.2002 privind auditul public intern, prevederile art. 15

ani, programul *OPERAȚIONAL 2010* pentru persoane juridice și agenții feroviari și programul *OPERAȚIONAL 2016* pentru persoanele fizice. Facturile calculate de prin aceste programe se tipăresc pe format matricial pentru programul MERCUR 2000 și pe format A4 pentru celelalte programe (*OPERAȚIONAL 2010* și *OPERAȚIONAL 2016*).

Începând cu 01.07.2024, pentru alinierea la noile prevederi privind *RO-e Factura*, fișierele rezultate din cele 3 aplicații de evidență și calcul a veniturilor din chirii necesită un format CSV. Pentru aceasta, societatea Informatica Feroviara SA a pus la dispoziția entității un program de conversie a fișierelor rezultate în format CSV (*Comma-Separated Values*).

Ulterior, prin intermediul aplicației *FACTREG*, pusă la dispoziție de către CNCF CFR SA, se realizează conversia fișierelor CSV în fișiere de tip XML (*Extensible Markup Language*), deoarece numai acest tip de fișiere pot fi încărcate în SPV ANAF. Abia după validarea în aplicația SPV a acestui fișier, care trebuie să conțină facturile în format XML și PDF, semnate electronic, acestea pot fi descărcate în format PDF, arhivate pe zile, utilizând programul *ROFACTURA XML2PDF* și, ulterior, înregistrate în contabilitate, într-un alt program informatic, și transmise clienților.

Situația este similară și pentru facturile emise de furnizorii de bunuri, servicii și lucrări ai entității.

Folosirea acestor aplicații de înregistrare, conversie, încărcare/descărcare conduce și la o utilizare neeconomicoasă a resurselor umane și de timp.

Din declarațiile persoanelor responsabile din cadrul entității, toate aceste operațiuni au generat situații de înregistrare erori, care au condus la nevalidarea fișierelor în SPV, fapt ce a necesitat reluarea întregului proces. Mai mult, au existat situații în care unele programe nu au funcționat, cu repercusiuni asupra termenului de scadență al facturilor emise.

Aceste riscuri privind modul de formare, înregistrare și urmărire a veniturilor identificate la nivelul entității pot fi înlăturate prin îmbunătățirea sistemului informatic, înlocuirea celor 5 aplicații distincte, unele dintre acestea uzate moral, cu o aplicație unică de înregistrare și evidență a facturilor, care să realizeze toate operațiunile necesare conformării la prevederile legale în vigoare.

Vă asigurăm de sprijinul nostru dacă aveți nevoie de clarificări cu privire la implementarea recomandărilor.

Cu stimă,

**Curtea de Conturi a României
Aprobat de Plenului Curții de Conturi a României
prin Hotărârea nr. 1126 din 26.11.2024**